

AZ ADÓZÓI MINŐSÍTÉSSEL KAPCSOLATOS TUDNIVALÓK

(Közzétéve: 2026. 01. 21.)

MIRŐL OLVASHAT EBBEN A TÁJÉKOZTATÓ FÜZETBEN?

1. MI AZ ADÓZÓI MINŐSÍTÉS CÉLJA?	2
2. MILYEN EREDMÉNYE LEHET A MINŐSÍTÉSNEK?	2
3. KIT MINŐSÍT A NAV?	2
4. MI A MINŐSÍTÉS MENETE?	2
5. MIK A MEGBÍZHATÓ ADÓZÓI MINŐSÍTÉS FELTÉTELEI?	3
6. A MEGBÍZHATÓSÁGI ADÓZÓI MINŐSÍTÉS FELTÉTELEINEK RÉSZLETEI.....	5
7. MIK A KOCKÁZATOS ADÓZÓI MINŐSÍTÉS FELTÉTELEI?	7
8. A KOCKÁZATOS MINŐSÍTÉS IDŐTARTAMA	9
9. ÉRTESÍTÉS A MINŐSÍTÉS EREDMÉNYÉRŐL	10
10. LEHET A MINŐSÍTÉSSEL SZEMBEN KIFOGÁSSAL ÉLNI?	10
11. MINŐSÍTÉS JOGUTÓDLÁSKOR.....	10
12. A MINŐSÍTÉSHEZ KAPCSOLÓDÓ JOGKÖVETKEZMÉNYEK	11
13. MIK A MEGBÍZHATÓ MINŐSÍTÉS ELŐNYEI?	11
14. MIK A KOCKÁZATOS MINŐSÍTÉS HÁTRÁNYAI?	14
15. AZ ELTÉRŐ MINŐSÍTÉSEK „ÜTKÖZÉSE” A BÍRSÁG KISZABÁSÁKOR	16
16. MEGBÍZHATÓ ADÓZÓK KÖZZÉTÉTELE	18
17. AZ ADÓZÓI MINŐSÍTÉSSEL KAPCSOLATOS JOGSZABÁLYOK.....	18

1. Mi az adózási minősítés célja?

Az adózási minősítés célja, hogy **az adókötelezettségeiket önként és határidőben teljesítő adózók** a jogszabályban meghatározott **előnyöket élvezhessék, míg a nem jogkövető adózók szigorúbb megítélés alá eszenek.**

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) **negyedévente vizsgálja**, hogy a cégjegyzékbe bejegyzett adózók, az áfaregisztrált adóalanyok, valamint a csoportos adóalanyok **megfelelnek-e a megbízható, illetve a kockázatos adózókra vonatkozó feltételeknek.**

Az adózási minősítés részletes szabályait az adózás rendjéről szóló törvény¹ tartalmazza.

2. Milyen eredménye lehet a minősítésnek?

A vizsgálat eredményeként az adózók **megbízható** vagy **kockázatos minősítést** kapnak.

Azok az adózók, akik **egyik kategóriába sem sorolhatók**, nem kapnak nevesített minősítést; esetükben az **általános eljárásjogi szabályokat** kell alkalmazni.

3. Kit minősít a NAV?

A NAV adózási minősítése az alábbi adózási körre terjed ki:

- a cégjegyzékbe bejegyzett adózókra,
- az áfaregisztrált adóalanyokra,
- a csoportos adóalanyokra.

Cégjegyzékbe bejegyzett adózónak minősül az az adózó, amely a cégnyilvántartásba jogerős bejegyzéssel jött létre és a minősítés időpontjában is szerepel a cégnyilvántartásban.

Áfaregisztrált adóalany az az adózó, amely belföldön gazdasági célú letelepedéssel, lakóhellyel vagy szokásos tartózkodási hellyel nem rendelkezik, azonban belföldön áfa köteles tevékenységet végez, és e tevékenysége alapján adófizetésre kötelezett².

Csoportos adóalanynak minősül az áfatörvény szerinti csoportos adóalanyiságot választó adózók csoportja, amelynek tagjai belföldi gazdasági célú letelepedési hellyel, ennek hiányában lakóhellyel vagy szokásos tartózkodási hellyel rendelkeznek, és egymással kapcsolt vállalkozási viszonyban állnak.³

4. Mi a minősítés menete?⁴

A minősítési kritériumok vizsgálata során a NAV elsősorban **saját hatósági döntéseit és eljárásait**, valamint a **Cégbíróságtól elektronikusan érkező adatokat** veszi figyelembe.

¹ Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (továbbiakban Art.).

² Art. 7. § 8. pontja.

³ Az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: Áfa tv.) 8. § (1) bekezdés.

⁴ Art. 150. §.

- A NAV saját nyilvántartásai alapján különösen az alábbiakat vizsgálja:
 - adókülönbözet megállapítása,
 - végrehajtás indítása,
 - mulasztási bírság kiszabása,
 - adószám törlése.

- A Cégbíróságtól érkező adatok körében a NAV különösen az alábbi eseményeket veszi figyelembe:
 - a cég működésének kezdete,
 - csődeljárás megindítása,
 - végelszámolás,
 - felszámolás,
 - kényszertörlési eljárás kezdete és befejezése.

A minősítés **negyedévente** történik. A minősítés alapjául szolgáló feltételeket **a NAV a negyedév utolsó napján fennálló aktuális adatok alapulvételével vizsgálja.**

Fontos azonban, hogy a **megbízható adózo**i minősítés esetében egyes feltételek teljesülését a NAV **több évre visszamenőleg** is vizsgálja.

Az első minősítés eredményéről a NAV az adózókat **elektronikusan tájékoztatja** a minősítési folyamat lezárását követően, azaz **a minősítési időszakot követő hónap utolsó napjáig**. A minősítés **a minősítés hónapját követő hónap első napján lép hatályba.**

Ha az adózó **minősítése** később nem **változik**, a NAV **nem küld újabb értesítést.**

5. Mik a megbízható adózoi minősítés feltételei?⁵

A NAV **megbízható adózo**nak minősíti a cégjegyzékbe bejegyzett adózót, a csoportos adóalanyt, valamint az áfaregisztrált adóalanyt, ha **az alábbi feltételek mindegyike együttesen teljesül:**

1. az adózó legalább **három éve folyamatosan működik**, vagy legalább **három éve áfaregisztrált adóalany**nak minősül;
2. a tárgyévben és az azt megelőző öt évben a NAV által az adózó terhére megállapított **összes adókülönbözet nem haladta meg az adózó tárgyévre megállapított adóteljesítményének három százalékát**, csökkentve az ugyanezen időszakban az adózó javára megállapított adókülönbözet összegével;
3. a tárgyévben és az azt megelőző négy évben **a NAV nem indított** az adózóval szemben adótartozás behajtására irányuló **végrehajtási eljárást**, továbbá az Avt. 29. § (1) bekezdés 6-21. pontján alapuló, **megkeresésenként százezer forintot meghaladó összegre irányuló végrehajtást;**

⁵ Art. 153. §.

4. a tárgyévben és az azt megelőző öt évben az adózó **nem állt és nem áll csőd-, felszámolási, illetve kényszertörlési eljárás alatt;**
5. az adózónak nincs **ötszázezer forintot meghaladó nettó adó tartozása;**
6. a tárgyévben és az azt megelőző öt évben **nem állt és nem áll adószám-törlesztés hatálya alatt;**
7. a NAV által az adózó terhére kiszabott, a tárgyévet megelőző két évben esedékessé **vált mulasztási bírságok összege** – ideértve a jövedéki bírságot is – nem haladta meg az adózó tárgyévre megállapított **adóteljesítményének egy százalékát;**
8. **az adózó nem minősül kockázatos adózónak;**
9. az adózó tárgyévre vonatkozó **adóteljesítménye pozitív.**

Csoportos adóalanyokra vonatkozó speciális szabályok

A csoport minősítését a csoporttagok minősítési értékei együttesen határozzák meg, ezért az egyes feltételek teljesülését a NAV nem vizsgálja külön-külön a tagoknál.

A csoportos adóalany tagjának és volt tagjának minősítésekor, ha a tag vagy a volt tag a tárgyévre vonatkozó pozitív adóteljesítménnyel azért nem rendelkezik, mert csoportos adóalany tagja, a NAV kizárólag az 1-8. pontokban foglalt feltételek teljesülését vizsgálja.⁶

A csoportos adóalany akkor minősül megbízható adózónak, ha a csoport valamennyi tagja megbízható minősítésű.

2021. január 1-jétől a csoportos adóalany nem veszíti el megbízható minősítését kizárólag amiatt, ha olyan adózó csatlakozik a csoporthoz, amely a hároméves működésre vonatkozó feltételnek nem felel meg, feltéve, hogy a csatlakozó tag a többi feltételnek megfelel.⁷

Példa:

Ha 2,5 éve jogelőd nélkül alakult az az újonnan csatlakozó tag, amely az Art. 153. § (1) bekezdés a) pontján kívül valamennyi megbízható adózói minősítési feltételnek megfelel, úgy a minősítéskor az egyébként megbízható adózónak minősülő csoport nem veszíti el a megbízható adózói minősítését e tag csatlakozása miatt.

Ha azonban az érintett csoporttag **más okból sem felel meg** a megbízható adózói minősítés feltételeinek, **a fenti kivétel nem alkalmazható.**

Egyéb eltérő szabályok

A **nyilvánosan működő részvénytársaság** akkor is megbízható adózónak minősülhet, **ha három évnél rövidebb ideje működik**, amennyiben a megbízható adózói minősítés egyéb feltételeinek megfelel.⁸

⁶ Art. 153. § (1a) bekezdés.

⁷ Art. 153. § (5) bekezdés.

⁸ Art. 153. § (2) bekezdés.

Ha az adózó a tárgyévet megelőző öt évben nem működött, illetve nem minősült áfaregisztrált adóalanyynak, a NAV a megbízható minősítés további feltételeit **a működés megkezdésétől, illetve az áfaregisztrált adóalanyiság fennállásától** vizsgálja.⁹

6. A megbízható adózói minősítés feltételeinek részletei

1. A működés időtartamára vonatkozó feltétel (5. pont 1.)

Az újonnan alakult adózó - a nyilvánosan működő részvénytársaság kivételével – nem szerezhet megbízható minősítést, ha nem rendelkezik legalább 3 éves folyamatos működéssel.

A NAV ugyanakkor **az adózó működésének megkezdésétől**, illetve az áfaregisztrált adóalanyiság kezdetétől **vizsgálja további minősítési feltételek teljesülését**, így különösen azt, hogy az adózó nem minősül-e kockázatos adózónak.

A jogutódlással létrejött adózó folyamatos működésének időtartamát a NAV a jogelőd működésének kezdetétől számítja.

2. Az adókülönbözetre vonatkozó feltétel (5. pont 2.)

A NAV a tárgyévben és az azt megelőző öt évben – a tárgyévet megelőző ötödik év január 1-jétől a minősítést megelőző negyedév utolsó napjáig – **összezi az adózó terhére jogerősen megállapított adókülönbözetekeket** és megvizsgálja, hogy azok összege meghaladja-e az adózó tárgyévre megállapított **adóteljesítményének három százalékát**. Az adókülönbözet megállapításakor a NAV természetesen figyelembe veszi azt is, hogy annak összege a rendelkezésre álló jogorvoslati eljárások eredményeként – például bírósági döntés vagy felügyeleti intézkedés miatt – változhat.

Az adókülönbözet számításakor a NAV az adózó terhére megállapított összes adókülönbözetet¹⁰ csökkenti a tárgyévben és az azt megelőző öt évben az adózó javára megállapított összes adókülönbözettel.¹¹

Az adóteljesítményt¹² az adóteljesítmény-elemek egy évre vetített, a tevékenység kezdetét figyelembe vevő időarányos számtani átlagok összegeként kell megállapítani, kizárólag a NAV nyilvántartásában szereplő adatok alapján.

A veszélyhelyzet és az egészségügyi válsághelyzet ideje alatt eltérő rendelkezéseket kellett alkalmazni, ezért a 2020. I. negyedévi adózói minősítéstől kezdődően e feltétel vizsgálatakor a NAV figyelmen kívül hagyja a veszélyhelyzet ideje alatt vagy az azt követő harminc napon belül (2020. március 11. és 2020. július 18.) esedékes adókötelezettség megsértése miatt az adózó terhére megállapított adókülönbözetet¹³, és ezt az eljárást az elévülési időn belül minden minősítés során alkalmazza.

3. A végrehajtásra vonatkozó feltétel (5. pont 3.)

⁹ Art. 153. § (3) bekezdés.

¹⁰ Art. 7. § 4.pontja.

¹¹ Art. 153. § (1) bekezdés b) pont.

¹² Az adóigazgatási eljárás részletszabályairól szóló 465/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 96-99. §-ai alapján.

¹³ 2020. évi LVIII. tv. 43. § (1) bekezdés.

Ennél a feltételnél a NAV azt vizsgálja¹⁴, hogy a tárgyévben és az azt megelőző négy évben **a NAV indított-e az adózóval szemben végrehajtási eljárást**, vagy az Avt. 29. § (1) bekezdés 6-21. pontján alapuló, megkeresésenként **százezer forintot meghaladó összegű végrehajtást**.

Ha a NAV az érintett időszakban bármilyen végrehajtási cselekményt foganatosított, az adózó nem minősülhet megbízható adózónak.

Ez alól a jogszabály két kivételt enged:

- Ha a tartozás **kizárólag végrehajtási átvezetéssel vagy visszatartási jog gyakorlásával** rendeződött, és más végrehajtási cselekmény nem történt.
- A 2020. március 11. és 2020. július 18. között megindított végrehajtási eljárásokat a NAV a minősítés szempontjából **nem veszi figyelembe**.

4. Fizetésektelenségi eljárások (5. pont 4.)

A NAV azt vizsgálja, hogy az adózó a minősítés évében vagy az azt megelőző öt naptári évben **csőd-, felszámolási, illetve kényszertörlési eljárás alatt állt-e**.

A feltétel fennállását nem befolyásolja a felsorolt eljárások eredménye, azaz, ha az adózó korábban ezen eljárások valamelyike alatt állt, de ez nem vezetett megszűnéséhez, akkor az nem befolyásolja ennek a feltételnek a megítélését.

5. Nettó adó tartozás (5. pont 5.)

A NAV a tárgynegyedév utolsó napján fennálló adatok (az eddig a napig esedékes tételek) alapján vizsgálja, hogy az adózónak van-e **500 ezer forintot meghaladó nettó adó tartozása**, ami kizárja a megbízható adózói minősítést.

A nettó adó tartozás számítása úgy történik, hogy a NAV-nál nyilvántartott adó tartozás, vagy tartozás összegét – nettó módon számítva – csökkentik a NAV-nál nyilvántartott túlfizetés összegével (ide nem értve a letétként nyilvántartott összeget az adóigazolás kiállítása iránti eljárásban, vagy ha jogszabály valamely, az adózó által érvényesíthető kedvezmény igénybevételét NAV-nál nyilvántartott adó tartozás, vagy tartozás hiányához köti).¹⁵

A veszélyhelyzet idején alkalmazott eltérő szabályokat a jogszabály később megszüntette, ezért a NAV az azt követő minősítéseknél **ismét teljeskörűen vizsgálja** e feltételt.

6–9. Egyéb feltételek (5. pont 6–9.)

A NAV vizsgálja továbbá, hogy

- Az adózó nem **áll-e, állt-e szankciós adószám-törlesztés hatálya alatt**.¹⁶
- A kiszabott **mulasztási bírságok** – ideértve a jövedéki bírságot is – összege nem haladta-e meg az adóteljesítmény egy százalékát.

¹⁴ Az Art., a NAV által foganatosítandó végrehajtási eljárásokról szóló 2017. évi CLIII. törvény, valamint a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (Vht.) alapján.

¹⁵ Art. 73. §.

¹⁶ Art. 246. § (1) bekezdése.

A mulasztási bírság vizsgálatakor a NAV az adószámla jogszabályban meghatározott adónemein nyilvántartott tételeket veszi figyelembe.

- **A 215-ös adónemen** (NAV Bírság, mulasztási bírság és önellenőrzéssel kapcsolatos befizetések bevételi számla),
- **a 415-ös adónemen** (NAV eKÁER bejelentési kötelezettség nem előírászerű teljesítése miatt kiszabott mulasztási bírság) nyilvántartott **mulasztásibírság-tételeket**,
- az Art. rendelkezései szerint meghatározott, a jövedéki adóról szóló 2016. évi LXVIII. törvény szerinti jövedéki bírság jogcímen megállapított jogsértéseket (2017. július 1-től)

kell figyelembe venni.

- Az adózó nem minősül-e kockázatos adózónak, vagyis, hogy a kockázatos adózói minősítés feltételei közül valamelyik fennáll-e.
- **Az 5. pont 9. alpontban** szereplő tárgyévire megállapított adóteljesítmény-számítás módját a 5. pont 2. alpont szerinti feltételvizsgálatnál már ismertettük. A megbízható adózói minősítés egyik, de nem kizárólagos feltétele, ha az adózó a jogszabály által meghatározott időtartam alatt adókötelezettséget tartalmazó bevallásokat nyújtott be.

A veszélyhelyzet és az egészségügyi válsághelyzet ideje alatt eltérő rendelkezéseket kellett alkalmazni, ezért a 2020. I.-III. negyedévi adózói minősítésnél e feltétel vizsgálatakor a korábban megbízhatónak minősített adózóknál a NAV nem vizsgálta az adózó adóteljesítményét.¹⁷

Az ezt követő minősítéseknél azonban már nem biztosította a jogszabály e feltétel figyelmen kívül hagyását, ezért azt a NAV ismételen vizsgálja.

7. Mik a kockázatos adózói minősítés feltételei?¹⁸

A NAV kockázatos adózónak minősíti a felszámolás, végelszámolás alatt nem álló, cégjegyzékbe bejegyzett adózót vagy áfaregisztrált adóalanyt, ha az alábbi **feltételek közül legalább egy fennáll**:¹⁹

1. az adózó szerepel a **nagy összegű adóhiánnyal** rendelkező adózók közzétételi listáján;
2. az adózó szerepel a **nagy összegű adótartozással** rendelkező adózók közzétételi listáján;
3. az adózó szerepel a **be nem jelentett foglalkoztatottat foglalkoztató** adózók közzétételi listáján;
4. a NAV az adózóval szemben **üzletlezárás** intézkedést alkalmazott;
5. az adózó **kényszertörlési eljárás** alatt áll;
6. a tárgyévben és az azt megelőző öt évben a NAV által az adózó terhére megállapított **összes adókülönbözlet** – csökkentve az ugyanezen időszakban az adózó javára megállapított adókülönbözettel – **megaladja az adózó tárgyévire megállapított adóteljesítményének hetven százalékát**;

¹⁷ 2020. évi LVIII. tv. 43. § (2) bekezdés.

¹⁸ Art. 157. §.

¹⁹ Art. 157. § (1) bekezdés.

7. az adózó terhére a NAV által kiszabott, a tárgyévet megelőző két évben esedékessé vált **mulasztási bírságok összege** – ideértve a jövedéki bírságot is – **meghaladja az adózó tárgyévre megállapított adóteljesítményének hetven százalékát;**
8. az adózó székhelye **székhelyszolgáltatóhoz van bejegyezve**, és az adóigazgatási eljárás akadályozása miatt a tárgyévben vagy az azt megelőző három évben véglegessé vált döntésben eljárási bírságot szabtak ki terhére.

A veszélyhelyzet és az egészségügyi válsághelyzet ideje alatt eltérő rendelkezéseket kellett alkalmazni, ezért a 2020. I. negyedévi adózói minősítéstől kezdődően e feltétel vizsgálatakor a NAV figyelmen kívül hagyta a veszélyhelyzet ideje alatt vagy az azt követő harminc napon belül (2020. március 11. és 2020. július 18.) esedékes adókötelezettség megsértése miatt az adózó terhére megállapított adókülönbözetet és ezt az eljárást az elévülési időn belül minden minősítés során alkalmazza.

A közzétételi listákhoz kapcsolódó feltételek részletei

- **Nagy összegű adóhiánnyal rendelkező adózó**

A NAV akkor teszi közzé az adózó adatait, ha az adózó terhére véglegessé vált határozatban **százmillió forintot meghaladó adóhiányt** állapítottak meg és azt az esedékességig – a határozat véglegessé válásától számított 15 napon belül – **nem fizette meg**.

A határozat nem tekinthető véglegesnek, ha a bírósági keresetindítási határidő még nem telt el vagy az adózó által indított közigazgatási per jogerősen nem zárult le.

Ha az adózó a fizetési **kötelezettségének a határidőig nem tesz eleget**, és bírósági felülvizsgálatot nem kezdeményez, **a közzététel feltételei akkor is fennállnak**, ha az adózó a **tartozását később megfizeti**.²⁰

- **Nagy összegű adótartozással rendelkező adózó**

A NAV akkor teszi közzé az adózó adatait, ha az adózónak **száznolcvan napon keresztül folyamatosan fennálló**, túlfizetéssel csökkentett **adótartozása** összességében **meghaladja a százmillió forintot**.²¹

- **Be nem jelentett foglalkoztatottat foglalkoztató adózó**

A NAV akkor teszi közzé az adózó adatait, ha végleges közigazgatási vagy jogerős bírósági határozat megállapította, hogy az adózó **nem tett eleget a munkaviszony létesítésével összefüggő bejelentési kötelezettségének**.

A NAV a közzétett adatokat – feltéve, hogy az adózó a jogsértést ismételten nem követi el – **a közzétételtől számított két év elteltével törli**. Az adózó kérelmére²² a 2 év eltelte előtt is törölheti a NAV a közzétett adatokat, ha az adózó teljesíti ennek feltételeit.

²⁰ Art. 263. §.

²¹ Art. 264. §.

²² Art. 265. § (4) bekezdés.

A közzétételt a NAV mellőzi, ha adózó terhére az Art. 225. § (4) bekezdése alapján **nem szabott ki mulasztási bírságot.**²³

Csoportos adóalanyok

A csoportos adóalany **kockázatosnak minősül**, ha a csoport **legalább egy tagja kockázatos adózó.**²⁴

8. A kockázatos minősítés időtartama

A kockázatos adózói minősítés időtartama attól függ, hogy **mely feltétel alapján** került megállapításra.

Általános időtartam

A 7. pont 1-2. és 4. valamint 6-7. alpontokban meghatározott esetekben a kockázatos minősítés a **minősítés hatályának beálltától számított egy évig** áll fenn.

Kényszertörléshez kapcsolódó minősítés

Az 7. pont 5. alpont szerinti esetben a kockázatos minősítés a **kényszertörlési eljárás időtartama alatt** áll fenn.

Be nem jelentett foglalkoztatott miatti minősítés

A 7. pont 3. alpontban meghatározott esetben a kockázatos minősítés **addig tart, amíg az adózó szerepel a be nem jelentett foglalkoztatottat foglalkoztató adózók közzétételi listáján.**²⁵

A NAV a kockázatos minősítést a következő **negyedéves minősítéskor megszünteti**, ha az adózó a közzétételt kiváltó bírságot az esedékességig befizeti és a kockázatos minősítésnek **egyéb oka nem áll fenn.**

Közzétételi listákhoz kapcsolódó megszüntetés

A NAV szintén megszünteti a kockázatos minősítést a következő **negyedéves minősítéskor**, ha az adóhiányt, valamint az ahhoz kapcsolódó bírságot és pótlékot, illetve adó tartozást – ami miatt a nagy összegű adóhiánnyal rendelkező, illetve nagy összegű adó tartozással rendelkező adózók közzétételi listáján szerepel – az adózó megfizette, és a kockázatos minősítésnek **egyéb oka nem áll fenn.**²⁶

Székhelyszolgáltatóhoz kapcsolódó minősítés

²³ Art. 265. § (1) bekezdés.

²⁴ Art. 157. § (4) bekezdés.

²⁵ Art. 157. § (2) bekezdés (Az Art. 274/B. § (3) és (4) bekezdése alapján az egyes adótörvények uniós kötelezettségekhez kapcsolódó, valamint egyes törvények adóigazgatási tárgyú módosításáról szóló 2018. évi LXXXII. törvénnyel megállapított 157. § (2) bekezdését első alkalommal a 2018. negyedik negyedévet követő minősítés tekintetében kell alkalmazni. A 2018. évi LXXXII. törvény hatálybalépése napján megszűnik a kockázatos adózói minősítése annak az adózónak, amelyet a NAV a be nem jelentett foglalkoztatottat foglalkoztató adózók közzétételi listáján való szereplés miatt a törvény hatálybalépése napját megelőzően minősített kockázatos adózónak, és a törvény hatálybalépése napján nem szerepel a be nem jelentett foglalkoztatottat foglalkoztató adózók közzétételi listáján.).

²⁶ Art. 157. § (3) bekezdés.

Ha az adózó a 7. pont 8. alpont alapján minősül kockázatos adózónak, ez **az általános szabályok szerint** a minősítés hónapját követő hónap első napjától áll fenn.

A minősítés azon negyedévet érintő minősítési eljárást követően szűnik meg, amely negyedév utolsó napján fennálló adatok alapján megállapítható, hogy a 7. pont 8. alpontban meghatározott feltétel már **nem áll fenn**.

Felszámolás és végelszámolás hatása

A kockázatos minősítés **jogkövetkezményeit nem kell alkalmazni**, ha az adózó felszámolási vagy végelszámolási eljárás hatálya alatt áll.

Ha az eljárás az adózó jogutód nélküli megszüntetése nélkül, azaz az ügyfél tovább működik, a kockázatos minősítés jogkövetkezményeit **ismét alkalmazni kell**, azzal, hogy **az egyéves időtartamba a felszámolás, illetve végelszámolás időtartama nem számít bele**.²⁷

9. Értesítés a minősítés eredményéről²⁸

Az **első minősítés** eredményéről a NAV az adózót elektronikusan értesíti. Ha a minősítésben **változás nem következik be, a NAV az értesítést mellőzi**.

Az adózói minősítés eredménye és az annak alapjául szolgáló feltételek teljesülése elektronikusan lekérdezhető a NAV Ügyfélportálon ([Ügyfélportál - NAV ÜGYFÉLPORTÁL](#)).

Azok az adózók, akik nem kötelezettek elektronikus kapcsolattartásra, a minősítés eredményéről **nem kapnak külön értesítést**. Ezért az elektronikus elérhetőség biztosítása **kifejezetten javasolt**.

Ha a minősített adózónak a NAV-nál nyilvántartott olyan **állandó meghatalmazottja vagy megbízottja** van és a képviselői joga kiterjed az értesítések átvételére, továbbá a meghatalmazott rendelkezik elektronikus kapcsolattartásra szolgáló elérhetőséggel, a NAV az értesítést **a meghatalmazott részére küldi meg**.²⁹

10. Lehet a minősítéssel szemben kifogással élni?

Ha az adózó vitatja a minősítését, illetve a minősítés elmaradását, a minősítéstől vagy annak elmaradásától számított kilencven napon belül kifogást nyújthat be. A határidő elmulasztása esetén **igazolási kérelem benyújtására nincs lehetőség**.

Ha a NAV a kifogásnak helyt ad, határozathozatal nélkül a kifogásnak megfelelően **módosítja a minősítést**, és erről az adózót elektronikusan értesíti. A kifogás elutasításáról a NAV határozatban rendelkezik.³⁰

11. Minősítés jogutódláskor³¹

²⁷ Art. 157. § (2) bekezdése.

²⁸ Art. 150. §.

²⁹ A rá irányadó kapcsolattartási módon – az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvény (Air.) 36. § szerint.

³⁰ Art. 152. §.

³¹ Art. 151. §.

Ha az adózó jogutódlással jött létre, akkor a saját minősítésének meghatározásakor a **jogelőd, illetve jogelődök minősítése is jelentőséggel bír.**

A NAV a jogutód minősítésének vizsgálatakor a jogutódlást megelőző időszakra vonatkozó törvényi feltételek fennállását a **jogelőd adózó(k) előéletére is kiterjedően**, a jogelőd(ök) magatartását értékelve vizsgálja.³²

A minősítés alakulása jogutódlás-típusonként

- **Összeolvadás** vagy **beolvadás esetén** a jogutód akkor minősül megbízható adózónak, ha az összeolvadás, illetve a beolvadás időpontjában **a jogutód és valamennyi jogelőd is megbízható adózónak minősült.** Ha a jogutód vagy bármely jogelőd az összeolvadás, illetve a beolvadás időpontjában **kockázatos adózónak minősült, a jogutód is kockázatos adózónak minősül.**
- **Különválás, kiválás** vagy **átalakulás esetén a jogutód megtartja a jogelőd minősítését.**
- **Egyszemélyes gazdasági társaság** (például egyszemélyes kft.) esetén a minősítés megállapításakor a jogelőd **egyéni vállalkozó időszakát is figyelembe kell venni.**³³

Ha a jogutód a jogelőd kockázatos minősítése miatt válik kockázatos adózóvá, úgy a **kockázatos adózói minősítés egyéves időtartamát a jogelőd kockázatos adózóvá minősítésének kezdő időpontjától kell számítani.**

12. A minősítéshez kapcsolódó jogkövetkezmények

A NAV az adózói minősítés eredményétől függően eltérő **jogkövetkezményeket** alkalmaz az adózókkal szemben³⁴.

A **megbízható adózók** jellemzően jogkövető magatartást tanúsítanak, adókötelezettségeiket határidőben és szabályszerűen teljesítik. A jogszabály ezért számukra **kedvezményeket és könnyítéseket** biztosít, például enyhébb szankciókat vagy gyorsabb hatósági eljárásokat.

Ezzel szemben a **kockázatos adózók** működése az adóhatóság tapasztalatai alapján **fokozott kockázatot jelent az adójogszabályok betartása szempontjából.** Emiatt esetükben a jogszabály **szigorúbb ellenőrzési és szankcionálási szabályok alkalmazását** írja elő.

A minősítéshez kapcsolódó konkrét kedvezményeket, illetve joghátrányokat a következő fejezetek részletesen ismertetik.

13. Mik a megbízható minősítés előnyei?³⁵

A megbízható minősítéshez kapcsolódó jogkövetkezmények **célja, hogy kedvezményeket biztosítsanak azoknak az adózóknak, akik adókötelezettségeiket határidőben és szabályszerűen teljesítik,** és nem állnak vagy álltak olyan eljárás alatt, amely veszélyeztetheti az adójogszabályok szerinti kötelezettségeik teljesítését.

³² Air. 12. § (2) bekezdés.

³³ Air. 12. § (3) bekezdés.

³⁴ Art. 154-156. illetve 158-162. §.

³⁵ Art. 154-156. §.

A megbízható minősítéshez kapcsolódó előnyök

- **Rövidebb ellenőrzési határidő**

A NAV által végzett **ellenőrzés időtartama nem haladhatja meg a 180 napot**, az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvény 95. § (2a) és (2b) bekezdése szerinti esetben a háromszázhatvanöt napot, ha az adózó az ellenőrzés teljes időtartama alatt folyamatosan megbízható adózónak minősül.

Ez a kedvezmény **nem alkalmazható**, ha az adózó az ellenőrzést akadályozza, különösen akkor, ha:

- az adózó az ellenőrzés időtartama alatt a NAV számára nem elérhető,
- az ellenőrzés 180 napon belüli, az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvény 95. § (2a) és (2b) bekezdése szerinti esetben háromszázhatvanöt napon belüli lezárását biztosító időpontban az iratait nem bocsátja teljeskörűen a NAV rendelkezésére.

- **Csökkentett mulasztási bírság:**

Ha az adózó a jogszabálysértés elkövetésekor vagy a jogszabálysértés feltárásakor megbízható adózónak minősült, akkor

- a kiszabható mulasztási bírság **felső határa az általános mérték ötven százaléka**,
- a rögzített összegű vagy százalékos bírság esetén a bírság mértéke szintén a **felére csökken**.

Példa:

Az adózó terhére az általános szabály szerint kiszabható mulasztási bírság: 500 000 forint.

Megbízható adózónál alkalmazható maximum: 250 000 forint.

Az előzőekben rögzített rendelkezések természetesen azon esetekre is vonatkoznak, ahol a mulasztási bírság felső határát százalékban rögzíti a jogalkotó, így az eKÁER bejelentési kötelezettséghez kapcsolódó jogszabályi rendelkezések megsértéséből fakadó mulasztási bírság felső határa például a valótlan vagy hiányos adattartalmú bejelentéssel érintett, illetve a bejelenteni elmulasztott, vagy ténylegesen nem fuvarozott áru értékének negyven százaléka helyett, húsz százaléka lehet maximálisan.

- **Csökkentett jövedéki bírság:**

- A jövedéki jogsértés esetén, ha az adózó megbízható minősítésű, akkor a jövedéki bírságra az Art.-nek a megbízható adózói minősítésnek az adóbírság és a mulasztási bírság felső határának módosításával és az ezek kiszabásával kapcsolatos szabályait kell alkalmazni.³⁶ Ezek a jogsértések elkülönülnek úgy, mint vagyoni hátrányt okozó, vagyoni hátrányt nem okozó (mulasztásos), illetve a jövedéki engedély nélküli forgalmazással kapcsolatos jogsértések.
- Ha például a megbízható adózó a jövedéki termékkel kapcsolatban elkövetett kötelezettségszegése a központi költségvetésnek vagyoni hátrányt³⁷ okoz, akkor a jövedéki bírság maximuma az általános szabályok szerint kiszabható jövedéki bírság³⁸ felső határának legfeljebb ötven százaléka.

³⁶ A jövedéki adóról szóló 2016. évi LXVIII. törvény (Jöt.) 100. § (7) bekezdése.

³⁷ Jöt. 3. § (1) bekezdés 51. pontja.

³⁸ Jöt. 100. § (2) bekezdése.

Példa:

Az adózó terhére feltárt vagyoni hátrány: 100 000 forint.

Általános szabály alapján a jövedéki bírság összegének felső határa: 500 000 forint.

Megbízható adózóra vonatkozó szabály alkalmazása mellett a jövedéki bírság összege: legfeljebb 250 000 forint.

- Ha például a megbízható minősítésű adózó által elkövetett kötelezettségszegés nem okoz vagyoni hátrányt, azaz mulasztásos jellegű jogsértést követ el, akkor a jövedéki bírság felső határa az általános szabályok szerint³⁹ kiszabható jövedéki bírság felső határának ötven százaléka.

Példa:

Általános szabály alapján a jövedéki bírság összegének felső határa: 750 000 forint.

Megbízható adózóra vonatkozó szabály alapján a jövedéki bírság összege: 375 000 forint.

• **Csökkentett adóbírság**

Ha az adózó az adóellenőrzés alá vont adómegállapítási időszak egészében vagy az adóellenőrzés megállapításairól szóló jegyzőkönyv keltének időpontjában megbízható adózónak minősült, az általános szabályok szerint kiszabható adóbírság ötven százaléka, azaz az adóhiány huszonöt százaléka, az általános ötven százalékos mérték helyett.

• **Automatikus fizetési könnyítés**

A megbízható adózó évente **egy alkalommal** jogosult **legfeljebb 12 havi, pótlékmentes részletfizetésre vagy fizetési halasztásra**, ha:

- kérelme elbírálásakor – nettó adótartozása nem haladja meg az ötmillió forintot.

Ebben az esetben a NAV:

- automatikusan engedélyezi a könnyítést,
- nem vizsgálja az általános méltányossági feltételeket.

Fontos tudni, hogy:

- egy részlet elmaradása esetén a kedvezmény megszűnik,
- a teljes tartozás egy összegben esedékessé válik,
- a NAV késedelmi pótlékot számít fel.

A kérelem:

- elektronikusan nyújtható be,
- az eljárás illetékmentes,
- a NAV a beérkezésétől számított 15 napon belül határozattal dönt, melyet elektronikusan kézbesít.

³⁹ Jöt. 100. § (6) bekezdése.

Ha a megbízható adózó az automatikus fizetési könnyítés feltételeinek nem felel meg, kérelmét a NAV az általános szabályok szerint bírálja el.

- **Gyorsabb áfa-visszatérítés**

- A megbízható adózó – ide nem értve a nyilvánosan működő részvénytársaságot – által visszaigényelt áfát a NAV 30 napon belül utalja ki.
- A megbízható nyilvánosan működő részvénytársaság által visszaigényelt általános forgalmi adó kiutalási határideje 20 nap.

- **Ellenőrzési moratórium áfabevallásnál**

A megbízható adózó áfabevallását a NAV **az esedékességtől számított 15 napig nem ellenőrizheti**, kivéve, ha megalapozottan felmerül:

- bevétel eltitkolása vagy
- hamis bizonylatok használata.

14. Mik a kockázatos minősítés hátrányai? ⁴⁰

A kockázatos adózói minősítés célja, hogy a NAV az érintett adózókat fokozott ellenőrzés alá vonja, és szigorúbb jogkövetkezményeket alkalmazzon azokkal szemben, akiknél jogszabálysértések vagy jelentős adókockázatok merültek fel.

A kockázatos minősítéshez kapcsolódó legfontosabb hátrányok az alábbiak.

- **Hosszabb áfakiutalási határidő**

- Kockázatos adózóknál az áfa kiutalásának határideje 75 nap.

Nem alkalmazhatók az Art.-ben meghatározott kedvezőbb (rövidebb) kiutalási határidők.

- **Hosszabb ellenőrzési határidő**

Ha az adózó az ellenőrzés alá vont időszakban vagy az ellenőrzés időtartama alatt kockázatos minősítésű:

- az általános ellenőrzési határidők **60 nappal meghosszabbodnak**.

Ha a folyamatban lévő ellenőrzés során felszámolási vagy végelszámolási eljárás indul, illetve az ilyen eljárás az adózó tovább működésével zárul, az ellenőrzési határidőt az ellenőrzés megkezdésekor hatályos szabályok szerint kell megállapítani.

- **Emelt összegű késedelmi pótlék**

Ha az adózó a késedelmi pótlék megállapításának időpontjában kockázatosnak minősül, akkor:

⁴⁰ Art. 158-161. §.

- az adóellenőrzés során feltárt adókülönbözlet után fizetendő késedelmi pótlék az általános mérték százötven százaléka.

Ez jelentősen növeli a fizetendő összeget még viszonylag rövid késedelem esetén is.

- **Nincs lehetőség méltányosságra a késedelmi pótléknál**

Kockázatos minősítésű adózónál a NAV:

- nem állapíthat meg későbbi időpontot a pótlékfizetés kezdő napjaként,
- a pótléket minden esetben az adó eredeti esedékességétől, illetve a költségvetési támogatás igénybevételének a napjától kell felszámítani.

Ez azt jelenti, hogy méltányossági alapon nem csökkenthető a késedelmi pótlék.

- **Súlyosabb bírságok, bírságkiszabás kötelező**⁴¹

Ha az adózó a jogszabálysértés elkövetésekor vagy annak feltárásakor, illetve az ellenőrzés megállapításairól szóló jegyzőkönyv keltének időpontjában kockázatos minősítésű volt:

- **az adóbírság és mulasztási bírság kiszabása nem mellőzhető.**
- A bírság minimuma az egyébként kiszabható bírság **felső határának a harminc százaléka.**
- A rögzített összegű vagy százalékos bírság esetén a bírság mértéke az egyébként irányadó bírság **százharminc százaléka.**

Emellett:

- a kiszabható mulasztási, illetve jövedéki bírság **felső határa az általános mérték százötven százaléka.**

Példák:

Azon kötelezettségzegésnél, ahol a nem természetes személy adózó 500 000 forint összegű mulasztási bírsággal lenne sújtható,

- a bírság felső határa a kockázatos adózó esetében 750 000 forint,
- az eKÁER-rel kapcsolatos jogsértésnél a fuvarozott áru értékének negyven százaléka helyett, akár hatvan százaléka is lehet a bírság.
- Jövedéki mulasztásnál a 750 000 forintos felső határ helyett a százötven százaléka, tehát 1 125 000 forint is kiszabható.

- **Jövedéki biztosítékhoz kapcsolódó kedvezmények elvesztése**

Kockázatos minősítés esetén:

- A jövedéki biztosíték összege nem csökkenthető,
- nem vehető igénybe biztosítékkedvezmény jövedéki tevékenységek esetén.⁴²

⁴¹ Jöt. 100. § (7) bekezdése.

⁴² Jöt. 21. § (3) bekezdés a) pontja, 21. § (10), (11) bekezdése, 28. § (2) bekezdése, 33. § (2) bekezdése.

- **Jövedéki mentességek elvesztése**

Ha az adózó olyan jövedéki mentességet élvezett, amely normál esetben mentesíti a biztosítéknyújtás alól (például egyszerűsített adóraktári tevékenység), kockázatos minősítés esetén:

- **elveszíti ezt a mentességet,**
- biztosítékot kell nyújtania.

Példa:

Ha az adózó egyszerűsített adóraktári engedélyesként saját előállítású csendes borból a jogszabályban meghatározott mennyiség erejéig palackos erjesztésű habzóbort állít elő, tárol, de kockázatos minősítést kap, akkor nem mentesíthető a jövedékibiztosíték-nyújtási kötelezettség alól.⁴³

- **Nem engedélyezhető jövedéki kezességvállalás**

Készfizető kezesség jövedéki adókockázatra nem engedélyezhető annak az adózónak, aki kockázatos minősítésű.⁴⁴

- **Jövedéki szempontú engedélyezési státuszba kerülés**

Bizonyos jövedéki tevékenységek esetén (például kisüzemi bortermelő palackos erjesztésű habzóbor előállítása):

- kockázatos minősítés esetén az adózónak haladéktalanul engedély iránti kérelmet kell benyújtania a NAV-hoz,
- egyszerűsített adóraktári engedély megszerzése válhat kötelezővé.

Példa:

Ha az adózó kisüzemi bortermelőként palackos erjesztésű habzóbort állít elő, tárol, de kockázatos minősítést kap, akkor haladéktalanul egyszerűsített adóraktári engedély iránti kérelmet kell a NAV-nál előterjesztenie.⁴⁵

15. Az eltérő minősítések „ütközése” a bírság kiszabásakor⁴⁶

Előfordulhat olyan eset, amikor a bírság kiszabásakor **egyidejűleg kellene alkalmazni⁴⁷** a megbízható és a kockázatos minősítéshez kapcsolódó eltérő bírságszabályokat.

Ilyen esetben a NAV egyik minősítéshez kapcsolódó kedvezőbb vagy szigorúbb rendelkezést sem alkalmazza, hanem a bírságot az általános bírságszabályok szerint állapítja meg.

Mikor fordulhat elő ilyen helyzet?

⁴³ Jöt. 134. § (5) bekezdése.

⁴⁴ Jöt. 18. § (17) bekezdés a) pontja.

⁴⁵ Jöt. 137. § (6) bekezdése.

⁴⁶ Art. 162. §.

⁴⁷ Az Art. 155. § (1)-(2) bekezdése és a 161. § alapján.

Tipikusan akkor, ha:

- az adózó a **jogszabálysértés elkövetésének időpontjában** még megbízható adózónak minősült,
- azonban a jogszabálysértés **feltárásának időpontjában** már kockázatos adózói minősítéssel rendelkezik.

Ebben az esetben:

- a megbízható adózókra vonatkozó **kedvezőbb bírságmaximum** (például a mulasztási bírság ötven százalékos felső határa),
- valamint a kockázatos adózókra vonatkozó szigorúbb minimum- és maximumszabályok egyszerre lennének alkalmazhatók.

Alkalmazandó szabály

Az ilyen „minősítési ütközéskor” a NAV:

- **nem veszi figyelembe** sem a megbízható, sem a kockázatos minősítéshez kapcsolódó speciális bírságszabályokat,
- a bírságot **az általános jogszabályi rendelkezések alapján** szabja ki.

16. Megbízható adózók közzététele

A NAV az Art. 261. §-a alapján honlapján közzéteszi azon adózók adatait, amelyek a minősítési eljárás eredményeként megbízható adózónak minősülnek.

A közzététel az alábbi adatokat tartalmazza:

- az adózó nevét vagy elnevezését,
- székhelyét,
- telephelyét,
- adószámát.

A közzététel automatikusan, a minősítési eljárás eredményeként történik, az adózó külön hozzájárulása vagy kérelme nélkül. A közzététel célja a jogkövető adózók átláthatóságának és piaci megbízhatóságának erősítése.

17. Az adózói minősítéssel kapcsolatos jogszabályok

Az adózói minősítés részletes szabályait az alábbi jogszabályok tartalmazzák:

- **Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (Art.)**
 - 150–162. §-ai (az adózói minősítés szabályai),
 - 261. §-a (megbízható adózók közzététele),
 - 263–265. §-ai (a minősítéshez kapcsolódó jogkövetkezmények).
- **Az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvény (Air.)**
 - 12. § (2) – (3) bekezdései (eljárási rendelkezések).

Nemzeti Adó- és Vámhivatal